

Vzdělávací program specializačního oboru PSYCHIATRIE

—

vlastní specializovaný výcvik

1	Cíl specializačního vzdělávání.....	55
2	Minimální požadavky na specializační vzdělávání.....	56
2.1	Základní psychiatrický kmen – v délce minimálně 30 měsíců.....	56
2.2	Vlastní specializovaný výcvik – v délce minimálně 24 měsíců	56
2.3	Teoretická část vzdělávacího programu	58
3	Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností ověřovaných na konci vlastního specializovaného výcviku	59
4	Všeobecné požadavky.....	62
5	Potvrzení hodnocení o průběhu specializačního vzdělávání	62
6	Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost	63
7	Charakteristika akreditovaného zařízení	63
8	Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika.....	66

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru psychiatrie je získání potřebných teoretických znalostí a praktických dovedností v oblasti diagnostiky, terapie, rehabilitace a prevence duševních poruch a onemocnění. Specializace v oboru psychiatrie umožní samostatnou činnost v ambulantní a lůžkové psychiatrické péči.

2 Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru psychiatrie je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání lékaře ukončením nejméně šestiletého prezenčního studia na lékařské fakultě, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném magisterském studijním programu všeobecné lékařství.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle § 79 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Specializační vzdělávání může v souladu s §5 odst. 4 zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 95/2004 Sb.“) probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba, přitom její rozsah nesmí být nižší, než je polovina stanovené týdenní pracovní doby. Jde-li o osobu na rodičovské dovolené nebo osobu pečující o dítě do zahájení povinné školní docházky, rozsah pracovní doby nesmí být nižší než jedna pětina stanovené týdenní pracovní doby. V tomto případě celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Specializační vzdělávání probíhá u poskytovatelů zdravotních služeb nebo jiných fyzických nebo právnických osob, kteří získali akreditaci podle zákona č. 95/2004 Sb.

Postup do vlastního specializovaného výcviku je podmíněn splněním všech požadavků stanovených pro získání teoretických znalostí a praktických dovedností stanovených v rámci vzdělávání v základním psychiatrickém kmeni. Vlastní specializovaný výcvik probíhá v zařízeních akreditovaných pro specializační vzdělávání v oboru psychiatrie a dalších oborů.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru psychiatrie je zařazení do oboru, absolvování základního psychiatrického kmene (30 měsíců), vlastního specializovaného výcviku (24 měsíců) a úspěšné složení zkoušky po ukončení vzdělávání v základním kmeni a atestační zkoušky. Celková doba specializačního vzdělávání je minimálně 4,5 roku z toho:

2.1 Základní psychiatrický kmen – v délce minimálně 30 měsíců

a

2.2 Vlastní specializovaný výcvik – v délce minimálně 24 měsíců

Obsah, rozsah a členění vzdělávání v základních kmenech, požadavky na technické a věcné vybavení, personální zabezpečení pracoviště, které jsou podmínkou pro získání akreditace k zajištění specializačního vzdělávání v základním kmeni a požadavky na teoretické znalosti a praktické dovednosti, které je nezbytné absolvovat před přihlášením ke zkoušce po ukončení vzdělávání v základním kmeni, stanoví vyhláška o vzdělávání v základních kmenech lékařů.

Část I.**2.2 Vlastní specializovaný výcvik – v délce 24 měsíců****a) povinná odborná praxe v oboru psychiatrie**

Akreditované zařízení	Počet měsíců
psychiatrie – akreditované lůžkové oddělení (akutní či následná péče) nebo akreditovaná psychiatrická ambulance s akreditací I. typu nebo II. typu <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem psychiatrie</i>	12 včetně účasti na vzdělávacích aktivitách uvedených v bodu 2.3
návykové nemoci (lůžkové oddělení nebo ambulance) <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem návykové nemoci</i>	1
gerontopsychiatrie (lůžkové oddělení nebo ambulance) <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem gerontopsychiatrie</i>	1

b) povinná odborná doplňková praxe v oboru psychiatrie

Musí trvat **10 měsíců** v akreditovaných zařízeních a zařízeních věnovaných významné specializované problematice psychiatrie, které jsou volitelné dle potřeby školence.

Akreditované zařízení	Počet měsíců
psychiatrie – lůžkové oddělení (akutní či následná péče), psychiatrická ambulance nebo zařízení komunitní péče (Centra duševního zdraví) s akreditací I. typu nebo II. typu <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem psychiatrie</i>	3 – 10
psychiatrie – klinické zařízení s výzkumným programem s akreditací II. typu <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem psychiatrie</i>	3 – 6
psychiatrické zařízení krizové intervence <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem psychiatrie</i>	3 – 6
psychoterapeuticky zaměřené zařízení <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem psychiatrie</i>	3 – 6
dětská a dorostová psychiatrie <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem dětská a dorostová psychiatrie</i>	3 – 7
gerontopsychiatrie <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené</i>	3 – 7

<i>vzdělávacím programem gerontopsychiatrie</i>	
návykové nemoci <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem dětská a dorostová psychiatrie</i>	3 – 7
sexuologie <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem sexuologie</i>	3 – 6
psychiatrické nebo interní zařízení orientované psychosomaticky <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem psychosomatika</i>	3 – 6
neuropsychiatrické pomezí <i>poskytovatel zdravotních služeb musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem pro psychiatrii</i>	1 včetně účasti na teoretickém kurzu v neuropsychiatrickém pomezí uvedeném v bodu 2.3 a)

Část II.

2.3 Teoretická část vzdělávacího programu

a) účast na vzdělávacích aktivitách – povinná

Kurzy	Počet hodin
kurz Psychoterapie s nácvikem psychoterapeutických dovedností a supervizi	120
kurz Psychofarmakologie II	10
kurz v neuropsychiatrickém pomezí <i>kurz je povinný pouze pro lékaře, kteří absolvovali povinnou odbornou praxi podle části I. 2.2 b</i>	86

b) účast na vzdělávacích aktivitách je povinná v tomto rozsahu:

b1) všechny níže uvedené kurzy pro lékaře, kteří byli zařazení do vlastního specializovaného výcviku bez absolvování níže uvedených kurzů a

b2) kurzy Lékařská první pomoc, Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace, Elektrokonvulzivní terapie, Psychofarmakologie a Základy psychiatrie pro lékaře, kterým uplynulo od absolvování těchto kurzů více než 5 let.

Kurzy	Počet hodin
kurz Lékařská první pomoc	20
kurz Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace	16
kurz Elektrokonvulzivní terapie	4
kurz Psychofarmakologie	22
kurz Základy psychiatrie	22

c) účast na vzdělávacích aktivitách – doporučená

Aktivity	Počet dní
Účast na vzdělávacích a odborných akcích v oboru psychiatrie a v příbuzných oborech, zařazených do registru akcí celoživotního vzdělávání lékařů ČLK dokumentovaná potvrzeními	30 kreditů ročně

Pokud školenec absolvoval kurzy dle části II. b) v rámci základního psychiatrického kmene, neabsolvuje je v rámci specializovaného výcviku.

3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností ověřovaných na konci vlastního specializovaného výcviku

Psychiatrie	
<i>Teoretické znalosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Důkladná znalost psychiatrických klasifikací (MKN (mezinárodní klasifikace nemocí), orientace v DSM (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders), kritérií a obrazu duševních poruch a poruch chování v dospělosti, dětství a v dorostovém věku a jejich diferenciální diagnostiky, průběhu, rizik a prognózy. Znalost prokázaných i hypotetických vztahů mezi tělesnými systémy a procesy a duševními projevy, především v oblasti psychopatologie. • Znalost etiologických a patogenetických poznatků, hypotéz a teorií u duševních poruch, včetně doposud neobjasněných problémů. • Znalosti poznatků z oblasti genetiky, biochemie, fyziologie a morfologie, které jsou zapotřebí pro porozumění symptomatice, vzniku, průběhu a léčbě duševních poruch. • Znalost biologické léčby duševních poruch včetně předpokládaného mechanismu účinku a fyzikálního podkladu jejich působení (EKT (elektrokonvulzivní terapie), TMS (transkraniální magnetická stimulace). • Znalosti technického podkladu, interpretace a omezení pomocných laboratorních, přístrojových i psychologických vyšetřovacích metod. • Přehled o metodách a školách psychoterapie včetně indikací a důkazů o jejich účinnosti. • Znalosti epidemiologických dat a sociologických teorií vztahující se k interpretaci duševních nemocí jako bio-psycho-sociálních poruch. • Znalosti historie oboru a vývoje klasifikací a pojmů v psychiatrii.

	<ul style="list-style-type: none"> • Základní orientace v oblasti vývojové (evoluční) interpretace v medicíně. • Znalosti na důkazech založených pravidel farmakoterapie. • Znalost pravidel pro hodnocení pracovní a funkční schopnosti jedinců s duševní poruchou a zásady soudně psychiatrického hodnocení v trestním i občanskoprávním řízení. Informovanost o indikacích a pravidlech ochranného léčení. • Znalosti o struktuře a organizaci zařízení (zdravotnické i nezdravotnické) pečujících o pacienty včetně statistiky psychiatrické péče, administrativní, právní, etická a ekonomická problematika oboru včetně zdravotního pojištění. • Znalost principů prevence duševních poruch a poruch chování. • Seznámení se s metodikou vědecké práce, znalosti o použití psychometrických nástrojů a schopnost interpretovat výsledky výzkumu. • Seznámení se s etickými principy při výzkumné práci.
<i>Praktické dovednosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Proveďte důkladný psychopatologický rozbor zahrnující dynamiku duševní poruchy a samostatně zhodnotí diagnózu a diferenciální diagnózu a způsob jejich ověření. • Schopnost určit krátkodobou i dlouhodobou potřebu psychiatrické péče a její formu. • Dovede indikovat a dlouhodobě vést individualizovanou psychofarmakologickou léčbu s ohledem na farmakologický profil, nežádoucí účinky a farmakokinetické interakce psychofarmak. • Schopnost zhodnotit konkrétní prognostické ukazatele. • Schopnost indikovat potřebu systematické psychoterapie a poskytnout psychoterapeutickou podporu v krizi a použít jednoduché psychoterapeutické techniky. • Schopnost spolupracovat s osobami v pacientově okolí a se sociálními pracovníky ve prospěch přesnější diagnózy, úspěšné léčby pacienta a zajištění návazné péče. • Schopnost pracovat v multidisciplinárním týmu, poskytovat konzultace terénnímu pracovníkovi, poskytnout péči v přirozeném prostředí pacienta • Schopnost zajistit vedení veškeré předepsané zdravotnické dokumentace a písemností pro zdravotnické i nezdravotnické instituce. • Schopnost provést konsiliární vyšetření somaticky nemocného pacienta a zhodnocení podílu somatického stavu a somatické léčby na duševní poruše. V indikovaných případech srozumitelně komunikovat v rámci interdisciplinární spolupráce a zprostředkovat uplatnění psychiatrických poznatků a dovedností

	<p>ve prospěch tělesně nemocného pacienta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schopnost připravit psychoedukační programy pro pacienty a jejich příbuzné. • Podílet se na přípravě a provádění výzkumných projektů a/nebo zasvěceně a kriticky interpretovat výsledky výzkumné práce. • Dokáže zpracovat z cizojazyčné i domácí literatury odborné téma pro přednášku i písemnou publikaci. Osvojí si prezentační dovednosti a o odborných tématech dovede srozumitelně informovat. Získané znalosti a dovednosti umí předávat spolupracovníkům.
--	---

Teoretické znalosti z ostatních oborů a oblastí

Návykové nemoci	Orientace v toxikologii psychoaktivních látek, porozumění vzniku syndromu závislosti a návykových poruch, ve farmakologické léčbě návykových poruch.
Gerontopsychiatrie	Orientace v diagnostických a terapeutických specifikách péče o duševní poruchy a sociální i zdravotní situace ve stáří.
Neuropsychiatrické pomezí	Ověření vyšetřovacích postupů oboru neurologie, schopnost meziborového pohledu na pacienta, neurologicko-psychiatrická specifika konkrétních neuropsychiatrických jednotek, indikace společných konzultací a postup při tvorbě interdisciplinárního terapeutického plánu.

Minimální počty výkonů

Nedílnou součástí specializační přípravy vzdělávacího programu psychiatrie je vedení průkazu odbornosti. V průkazu odbornosti jsou vedeny počty pacientů v jednotlivých diagnostických skupinách duševních poruch komplexně vyšetřených školencem.

V tabulce jsou uvedeny minimální počty komplexních samostatných vyšetření pacientů z jednotlivých skupiny diagnóz.

Výkony	Minimální počet
Organické a symptomatické duševní poruchy	20
Poruchy vyvolané účinky psychoaktivních látek	25
Schizofrenie a psychotické poruchy	25
Poruchy nálady	25
Neurotické poruchy včetně somatoformních a vyvolaných stresem	25
Poruchy osobnosti	10
Elektrokonvulze	3 pacienti
Rozbor výsledků psychologického vyšetření s psychologem	10

Supervidované konziliární vyšetření	10
Kasuistika supervidované psychotherapeutické intervence	2
Rozbor nálezu EEG s klinickým elektroencefalografistou	5 záznamů

4 Všeobecné požadavky

Absolvent specializačního vzdělávání:

- zná obsah, rozsah a způsob vedení zdravotnické dokumentace v souladu se zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, ve znění pozdějších předpisů,
- dle vyhlášky č. 297/2012 Sb., o náležitostech Listu o prohlídce zemřelého, způsobu jeho vyplňování a předávání místům určení, a o náležitostech hlášení ukončení těhotenství porodem mrtvého dítěte, o úmrtí dítěte a hlášení o úmrtí matky (vyhláška o Listu o prohlídce zemřelého), ve znění pozdějších předpisů musí znát list o prohlídce zemřelého,
- má znalosti právních předpisů Evropské unie, platných právních předpisů, předpisů vydávaných Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem životního prostředí popř. jinými úřady státní správy ve vztahu k oblasti zdravotnictví,
- zná a řídí se základními etickými normami lékařského povolání,
- dosáhne potřebné úrovně schopností pro komunikaci s pacienty, příbuznými, spolupracovníky a s osobou, kterou pacient určí ve smyslu §33 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb.,
- má základní znalosti posudkového lékařství, revizní činnosti, lékařské etiky, organizace poskytování zdravotních služeb a ekonomiky zdravotnictví,
- osvojí si provozní a administrativní činnosti a management týmové práce, osvojí si základy počítačové techniky jako prostředku pro ukládání a vyhledávání dat, odborných informací a komunikace.

5 Potvrzení hodnocení o průběhu specializačního vzdělávání

Specializační vzdělávání probíhá pod vedením přiděleného školitele v akreditovaném zařízení.

a) Průběžné hodnocení školitelem

- průběžné hodnocení školiteli v průkazu odbornosti vždy při změně odborného úseku činnosti, nejméně v šestiměsíčních intervalech,
- celkové zhodnocení na konci vlastního specializovaného výcviku s jeho záznamem v průkazu odbornosti.

b) Předpoklady pro přistoupení k atestační zkoušce

- absolvování praxe potvrzené a zhodnocené všemi školiteli se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v průkazu odbornosti,
- složení zkoušky po ukončení vzdělávání v základním kmeni,
- podání přihlášky k atestační zkoušce. Správnost údajů uvedených v přihlášce potvrzuje školitel akreditovaného zařízení, v němž se uskutečňuje vzdělávací program a zaměstnavatel uchazeče,
- předložení potvrzení o provedených kompletních výkonech v průkazu odbornosti,
- předložení vypracované písemné práce (přehledová práce, zpracování původních dat, soubor kasuistik) v rozsahu minimálně 8 stran (bez literárních odkazů) na téma, které bylo dohodnuto se školitelem v akreditovaném zařízení,
- potvrzení o absolvování kurzů a vzdělávacích akcí (viz tab. Část II.).

c) Vlastní atestační zkouška

- *teoretická část* – 3 odborné otázky a obhajoba písemné práce.
- *praktická část* – vyšetření pacienta s vypracováním diagnostického rozboru, plánu dalších vyšetření, terapeutického a rehabilitačního plánu, prognostické úvahy a posudkového zhodnocení.

6 Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Lékař se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie je schopen samostatné činnosti při poskytování specializované psychiatrické péče v lůžkovém nebo ambulantním zařízení, je schopen provádět konsiliární činnost pro jiné obory a podílet se na vzdělávání specialistů v oboru psychiatrie.

7 Charakteristika akreditovaného zařízení

Specializační vzdělávání zajišťuje poskytovatel zdravotních služeb nebo jiná právnická nebo fyzická osoba, které ministerstvo udělilo akreditaci (dále jen „akreditované zařízení“). Akreditované zařízení zajišťující výuku školenců musí zajistit školenci absolvování vzdělávacího programu. K tomu slouží řádné a plné zapojení školence do práce a dále umožnění studia a pobytu v jiném akreditovaném zařízení, které může poskytovat část přípravy, která není dostupná ve vlastním akreditovaném zařízení. Požadavky na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 99/2012 Sb. a požadavky na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení poskytovatele zdravotních služeb jsou uvedeny ve vyhlášce č. 92/2012 Sb.

Nedílnou součástí žádosti o udělení nebo prodloužení akreditace je plán atestační přípravy školence, který vychází z § 14 odst. 2 písm. c) zákona č. 95/2004 Sb. a dále smlouvy o spolupráci s jiným akreditovaným poskytovatelem zdravotních služeb (pokud akreditované zařízení nezajišťuje náplň vzdělávacího programu samo).

7.1 Akreditované zařízení (AZ) ambulantní, komunitní a lůžková péče I. typu

Personální zabezpečení	<ul style="list-style-type: none"> Školitel má specializovanou způsobilost v oboru psychiatrie a min. 3 roky praxe v oboru psychiatrie od získání specializované způsobilosti v oboru psychiatrie a s minimálním pracovním úvazkem ve výši 0,5 u daného akreditovaného zařízení. Poměr školitel/školenec v rámci specializovaného výcviku – 1:3. Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci zařízení profesním životopisem.
Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> Ambulantní péče: <ul style="list-style-type: none"> ambulantní zařízení pracuje samostatně nebo je součástí lůžkového zařízení, minimálně 3000 návštěv ve všeobecné psychiatrické ambulanci za rok, AZ musí být schopno zajistit školení praktické vedení v diagnostice, diferenciální diagnostice, farmakoterapii a podpůrné psychoterapii, v konziliární, dispenzární a preventivní péči u všech psychiatrických onemocnění a poruch. Komunitní péče (Centrum duševního zdraví): <ul style="list-style-type: none"> CDZ (zařízení komunitní péče) pracuje samostatně jako terénní zařízení nebo je součástí lůžkového zařízení, minimálně 100 klientů v péči, CDZ musí být schopno zajistit školení praktické vedení v diagnostice, diferenciální diagnostice, farmakoterapii a podpůrné psychoterapii, dispenzární a preventivní péči u všech cílových psychiatrických onemocnění a poruch. Lůžková péče: <ul style="list-style-type: none"> lůžková zařízení poskytují akutní nebo následnou péči, min. 20 lůžek, min. 10 přijatých nemocných pacientů měsíčně, na pracovišti probíhají pravidelné vizity vedoucího pracoviště.

7.2 Akreditované zařízení (AZ) - lůžkové zařízení II. typu

Personální zabezpečení	<ul style="list-style-type: none"> Školitel má specializovanou způsobilost v oboru psychiatrie a min. 3 roky praxe v oboru psychiatrie od získání specializované způsobilosti v oboru psychiatrie a s minimálním pracovním úvazkem ve výši 0,5 u daného akreditovaného zařízení. Poměr školitel/školenec v rámci specializovaného výcviku – 1:3. Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci zařízení profesním životopisem.
Technické a věcné vybavení	<ul style="list-style-type: none"> Poskytovatel zdravotních služeb je poskytovatelem akutní a/nebo následné lůžkové psychiatrické péče. Poskytovatel zdravotních služeb splňuje následující požadavky:

	<ul style="list-style-type: none"> - min. 20 lůžek, - min. 15 přijatých pacientů měsíčně, - je poskytována akutní péče o celé spektrum duševních nemocí a jejich tíže, - je zajištěn nepřetržitý příjem pacientů, vč. akutních příjmů cestou rychlé záchranné služby, - je zajištěno nepřetržité poskytování služeb psychiatra, - zařízení poskytuje konziliární péči pro všeobecnou nemocnici nebo pro jiného poskytovatele zdravotních nebo sociálních služeb, - přístroj pro elektrokonvulzivní terapii (EKT), - dostupná vyšetření hematologická, biochemická, radiologická, vyšetření z oblasti nukleární medicíny a mikrobiologická, - dostupná konziliární péče neurologická a interní, - na pracovišti probíhají pravidelné vizity vedoucího pracoviště, - pracoviště pořádá pravidelné odborné semináře.
--	--

7.3 Akreditované zařízení pro praxi v neuropsychiatrickém pomezí

Personální zabezpečení	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel má specializovanou způsobilost v oboru psychiatrie nebo neurologie a min. 3 roky praxe v oboru od získání specializované způsobilosti v oboru psychiatrie nebo specializovanou způsobilost v oboru neurologie, minimální pracovní úvazek ve výši 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb. • Seznam dalších lékařů: • min. 1 lékař se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie neurologie a min. 3 roky praxe v oboru od získání specializované způsobilosti v oboru psychiatrie nebo neurologie s minimálním pracovním úvazkem ve výši 0,5 u daného poskytovatele zdravotních služeb. V případě, že školitel je lékař se specializovanou způsobilostí v oboru neurologie, je další lékař se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie a naopak. • Poměr školitel/školenec v rámci specializovaného výcviku – 1:3. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci zařízení profesním životopisem.
Technické a věcné vybavení	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytování akutní lůžkové zdravotní péče v oboru psychiatrie a neurologie. • Poskytovatel zdravotních služeb splňuje požadavky na technické a věcné vybavení zdravotnického zařízení lůžkové péče pro obor psychiatrie a současně pro obor neurologie dle vyhlášky ř. 92/2012 Sb. • Učebna pro pořádání seminářů.
Další požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytovatel zdravotních služeb má zkušenost se sdílenou péčí o pacienty s neurologickou a psychiatrickou problematikou.

8 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika

8.1 Program kurzu Lékařská první pomoc

Předmět
Náhlá zástava krevního oběhu, incidence, diagnóza, základní a rozšířená neodkladná resuscitace včetně defibrilace (Basic Life Support a Advanced Cardiac Life Support).
Bezvědomí nejasného původu, křeče, synkopa; náhlé cévní mozkové příhody, diagnostické postupy, terapeutické okno, trombolýza systémová, intraarteriální.
Dušnost, hlavní příčiny: respirační etiologie – astma bronchiale, status astmaticus, inhalační trauma atd., kardiovaskulární etiologie – kardiální selhávání, astma cardiale, edém plic, embolie plicnice, zvláštní stavy: tonutí a utonutí, strangulace atd., diagnóza, diferenciální diagnóza., terapeutické postupy, principy umělé plicní ventilace.
Bolesti na hrudi, akutní koronární syndrom, principy a indikace trombolýzy, PTCA (Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty), závažné dysrytmie a terapeutické přístupy.
Traumatologie – těžké úrazy, úraz hlavy, páteře, hrudníku, dutiny břišní, končetin, polytrauma, poranění el. proudem, termická poranění, hlavní zásady ATLS (Advanced Trauma Life Support).
Šok, diagnóza, klasifikace, příčiny, terapeutické přístupy.
Hromadné postižení zdraví/osob, základy řešení v přednemocniční a časné nemocniční neodkladné péči (PNP a NNP).
Integrovaný záchranný systém (IZS) a krizová připravenost zdravotnické záchranné služby (ZZS) a zdravotnických zařízení (ZZ).
Zvláštnosti urgentních stavů u dětí.
Extramurální porod, péče o novorozence a matku, gynekologické akutní stavy.
Praktická výuka.
Celkem 20 hodin, nebo e-learning

Znalosti získané v kurzu se ověřují po ukončení testem.

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Lékařská první pomoc

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru urgentní medicíny a praxí nejméně 5 let v oboru, nebo se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie intenzivní medicína a praxí v oboru nejméně 5 let, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice. Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku. Učebna pro praktickou výuku s vybavením: model (dospělý, dětský a novorozenec) umožňující praktický nácvik základní i rozšířené neodkladné resuscitace se simultánním záznamem sledovaných vitálních funkcí, zejména respiračních a oběhových k objektivizaci účinnosti prováděné resuscitace a možností uložení sledovaných dat do PC a závěrečné vyhodnocení.

- Model musí umožnit nácvik:
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí vzduchovodů, Combi-tubusu, laryngeálního tubusu, laryngeální masky, včetně intubační a různými technikami tracheální intubace,
 - umělé plicní ventilace z plic do plic ústy, přes masku, ručním dýchacím přístrojem/transportním ventilátorem,
 - nácvik intubace dětí včetně novorozenců a umělou plicní ventilaci,
 - zajištění průchodnosti dýchacích cest koniopunkcí, minitracheotomií (krikotomií),
 - punkci pneumotoraxu,
 - zajištění vstupu do krevního řečiště – punkci a kanylaci periferní žíly, centrální žíly (subclavia, jugularis interna), vena femoralis a různé techniky intraoseálního přístupu,
 - diagnostiky simulovaných poruch rytmu na kardiokopu a volbu farmakoterapie a elektroimpulzoterapie.
- Počítačová učebna pro závěrečné testování znalostí.

8.2 Program kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Předmět
Legislativa.
Základní právní předpisy ve zdravotnictví a jejich hierarchie.
Organizace poskytování zdravotních služeb a řízení zdravotnictví.
Rozhodování pacienta (informovaný souhlas, odmítnutí péče).
Poskytování zdravotní péče bez souhlasu, omezovací prostředky.
Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků.
Vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací.
Náležitá odborná úroveň (lege artis).
Stížnosti ve zdravotnictví.
Právní odpovědnost lékaře a poskytovatele zdravotních služeb.
Poskytování zdravotní péče v Evropské unii a přeshraniční zdravotní péče.
Systém veřejného zdravotního pojištění.
Zdravotní služby hrazené ze zdravotního pojištění.
Plátcí zdravotního pojištění, práva a povinnosti pojištěnců.
Systém úhrad zdravotní péče.
Systém sociálního zabezpečení a lékařská posudková služba.
Nemocenské pojištění.
Důchodové pojištění.
Sociální pomoc a sociální služby.
Lékařská etika.
Etické kodexy, etické chování zdravotnických pracovníků.
Základní principy a etické zásady.
Etické problémy současné medicíny.
Komunikace ve zdravotnictví.

Základní principy a specifika.
Komunikace mezi zdravotnickými pracovníky, pacientem a osobami jemu blízkými.
Krizová komunikace.
Celkem 12 hodin, nebo e-learning

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Minimálně 2 lektori se znalostí zdravotnického práva a veřejného zdravotnictví, s vysokoškolským vzděláním v oboru právo v magisterském studijním programu na vysoké škole v České republice nebo na vysoké škole v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno, a profesní zkušeností v oblasti zdravotnického práva v délce alespoň 5 let. Lektori zdravotnického práva dokládají přehled publikační činnosti za posledních 5 let a pedagogickou činnost. • Součástí lektorského týmu musí být lektori s ukončeným vysokoškolským vzděláním příslušného zaměření a odbornou praxí nejméně 5 let v oblasti přednášeného tématu (etika, komunikace a sociální zabezpečení).
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.3 Program kurzu Elektrokonvulzivní terapie

Předmět
Historie a vývoj metody do současnosti, principy a mechanismus působení.
Indikace (včetně postavení ECT v rámci terapeutických doporučení), kontraindikace a nežádoucí účinky.
Stimulační parametry a postupu při aplikaci ECT.
Srovnání ECT s dalšími neurostimulačními metodami.
Praktický nácvik ECT procedury.
Celkem 4 hodiny

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Elektrokonvulzivní terapie

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektori se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru psychiatrie a praxí nejméně 5 let v oboru, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice. • Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.4 Program kurzu Psychofarmakologie

Předmět
Obscný úvod do psychofarmakologie.
Antipsychotika.
Antidepresiva.
Thymoprofylaktika (stabilizátory nálady).
Kognitiva.
Anxiolytika a hypnotika.
Stimulancia a léky používané pro léčbu závislostí.
Léčby deprese.
Léčba psychóz.
Léčba bipolární poruchy.
Léčba úzkostných a somatoformních poruch.
Léčba poruch spánku.
Léčba demencí.
Léčba poruch příjmu potravy.
Léčba poruch osobnosti.
Léčba závislostí.
Léčba farmakorezistentních stavů.
Léčba neklidu a agresivity.
Léčba intoxikací a odvykacích stavů.
Léčba akutních stavů vzniklých v souvislosti s podáním psychofarmak (serotoninový syndrom, extrapyramidové syndromy, neuroleptický maligní syndrom).
Závěrečný kvíz k ověření znalostí.
Celkem 22 hodin

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Psychofarmakologie

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektori se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru psychiatrie a farmakologie a praxí v oboru nejméně 5 let, popřípadě se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice. • Garant kurzu má specializovanou způsobilost i v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.5 Program kurzu Základy psychiatrie

Předmět
<ul style="list-style-type: none"> • Základní zásady podpůrné psychoterapie. • Terapeutický vztah a jeho podpora. • Přenos a protipřenos. • Empatické naslouchání.
<ul style="list-style-type: none"> • Povzbuzování a posilování pacienta. • Nácvik relaxace. • Vedení psychoterapeutického rozhovoru. • Motivační rozhovor.
<ul style="list-style-type: none"> • Posilování adherence při farmakoterapii. • Krizová intervence. • Indikace podpůrné psychoterapie. • Podpůrná psychoterapie u poruch adaptace.
<ul style="list-style-type: none"> • Podpůrná psychoterapie u depresivních stavů. • Podpůrná psychoterapie u úzkostných stavů. • Podpůrná psychoterapie u somatoformních stavů a hypochondrie. • Podpůrná psychoterapie u psychotických stavů.
<ul style="list-style-type: none"> • Podpůrná psychoterapie u organických stavů. • Podpůrná psychoterapie v somatické medicíně. • Podpůrná psychoterapie při práci s párem a rodinou. • Podpůrná psychoterapie u psychosomatických poruch. • Podpůrná psychoterapie a další psychoterapeutické přístupy. • Kazuistický seminář a hodnocení kurzu.
Celkem 22 hodin

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Základy psychiatrie

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> • Lektori se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru psychiatrie a praxí v oboru nejméně 5 let, a lektori ev. absolventi akreditovaného psychoterapeutického výcviku pro zdravotnictví. • Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře se specializací v psychoterapii, ev. lektor v psychoterapeutickém výcviku akreditovaném pro zdravotnictví.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> • Učebna pro teoretickou výuku.

8.6 Program kurzu Psychoterapie s nácvikem psychoterapeutických dovedností a supervizí

Předmět	Minimální počet hodin
Základy kognitivně behaviorální terapie.	40
Psychoterapie ve zdravotnictví.	
KBT vyšetření, behaviorální, kognitivní funkční analýza.	
Formulace případu.	
Základní kognitivní a behaviorální strategie.	
Komplexní KBT strategie u jednotlivých diagnostických okruhů.	
Základy psychodynamické a existenciální psychoterapie.	40
Teorie psychodynamické psychoterapie a Gestalt terapie.	
Vývojové teorie a teorie vazby.	
Obranné mechanismy. Formulace případu.	
Existenciální psychoterapie. Existenciální krize.	
Indikace u jednotlivých diagnostických okruhů.	
Integrativní směry v psychoterapii, etika a supervize.	40
Význam a formy supervize.	
Kazuistiky jednotlivých diagnostických okruhů a psychoterapeutických přístupů.	
Specifika přístupu v dětském věku.	
Celkem	120

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Psychoterapie s nácvikem psychoterapeutických dovedností a supervizí

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru psychiatrie a praxí nejméně 5 let v oboru, a lektoři absolventi akreditovaného psychoterapeutického výcviku pro zdravotnictví. Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře se specializací v psychoterapii, ev. lektor v psychoterapeutickém výcviku akreditovaném pro zdravotnictví.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku.

8.7 Program kurzu Psychofarmakologie II

Předmět	Minimální počet hodin
Léčba psychofarmaky v dětském věku.	1
Léčba psychofarmaky ve vyšším věku.	1,5
Léčba psychofarmaky v těhotenství, laktaci a poporodním období.	1

Léčba psychofarmaky u somatických onemocnění.	1,5
Léčba suicidality a suicidální krize.	1
Léčba psychofarmaky u duálních diagnóz.	1
Aktuální témata a novinky v psychofarmakologii.	2
Závěrečný kvíz k ověření znalostí	1
Celkem	10

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu Psychofarmakologie II

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru psychiatrie a farmakologie a praxí nejméně 5 let v oboru, případně se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice. Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru a nejméně 10 let praxe výkonu povolání lékaře v oboru specializace.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none"> Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením; hlasovací zařízení pro interaktivní otázky a závěrečný test.

8.8 Program kurzu v neuropsychiatrickém pomezí

Předmět	Minimální počet hodin
Základy mezioborové spolupráce při diagnostice a tvorbě terapeutického plánu u klinických jednotek zasahujících současně do oboru neurologie a psychiatrie.	86
Poruchy řízení pohybu, schizofrenie, psychofarmakologie.	
Demence.	
Autoimunitní choroby.	
Epilepsie a epileptické záchvaty vč. nekonvulzivního status epilepticus.	
Cévní mozková příhoda a neurointenzivní péče.	
Poruchy spánku.	
Deprese.	
Organické duševní poruchy.	
Delirium, zvládání neklidného pacienta, komunikace.	
Funkční poruchy.	
Závislosti.	
Neuropsychologické vyšetření.	

Personální zabezpečení a technické vybavení kurzu v neuropsychiatrickém pomezí

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none">• Lektoři se specializovanou způsobilostí v oboru neurologie a praxí nejméně 3 let v oboru.• Lektoři se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie a praxí nejméně 3 let v oboru.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none">• Učebna pro teoretickou výuku.

